

Odpovídající údaje pro Německo chybějí, ale s jistotou lze říci, že významný počet psů si lidé s sebou berou především do subtropických oblastí. Profesor Arwid Dauschies, ředitel parazitologického ústavu univerzity v Lipsku, říká: „Při cestách do oblasti Středozevního moře hrozí zdravotní rizika!“ Nejkrásnější dny v roce majitelé jen neradi tráví bez svých čtyřnohých miláčků. Takže psi zkrátka jedou také, a nezdídko velmi daleko. Páníček a panička si zpravidla ani neuvědomí, že na zpáteční cestu bude mít jejich domácí zvíře možná pár nebezpečných „spolucestujících“. Profesor Arwid Dauschies, ředitel ústavu parazitologie veterinární fakulty lipské univerzity, rizika pojmenovává. V čem tkví speciální nebezpečí pro zvířata? „Parazitě často žijí se svým přirozeným hostitelem v endemické rovnováze, to znamená, že v důsledku vysokého promoření nějaké oblasti jsou zvířata, která tam žijí, zavčas imunizována a onemocní jen část napadených jedinců. A u těch, která přesto onemocní, probíhá choroba často v zeslabené formě,“ vysvětluje profesor Dauschies. To znamená, že zatímco na místním psu si parazit dost možná „vyláme zuby“, přistěhovalci pro něj představují vítanou potravu. S tím se pojí skutečnost, že mnozí

parazitě, kteří u nás nejsou doma, zastihnou na ně citlivé zvířecí turisty absolutně nepřipravené. „Tak například psi ve Španělsku (především ve městě Mala) ze 35 procent, v Portugalsku (Vale de Mendiz) z 38 procent a v Toskánsku ze 24 procent jsou infikovaní leishmaniózou, která se u nás nevyskytuje. Jedná se o nemoc, jež se projevuje mnoha různými příznaky, špatně se léčí a nezřídko může vést až ke smrti. K vnějším příznakům leishmaniózy, které lze pozorovat, patří vypadávání srsti, změny na kůži, zvláště na okrajích uší a na víčkách. Nebezpečnější ovšem je, že jsou zasažena také játra, slezina a ledviny. Psi, kteří jsou touto nemocí postiženi, mívají horečku, slábnou, nic je nezajímá a nakonec hynou. Extrémně vysoké promoření 60 procent máme hlášeno ze Sicílie,“ varuje Dauschies. „Po návratu z dovolené pes může, někdy teprve po měsících nebo letech, onemocnět i život ohrožující chorobou, u níž bude mít veterinář, který je jen zřídko konfrontován s často nespecifickým obrazem onemocnění, problémy se stanovením diagnózy. Kromě leishmanií jsou ve Středomoří značně rozšířeny také další potenciální původci onemocnění, například parazitě jako jednobuněčná klíštěnka (*Babesia canis*) nebo srdeční mikrofilárie (*Dirofilaria immitis*).

Se psem na dovolenou

Psi zjevně stále častěji doprovázejí své majitele na cestách. Při průzkumu prováděném v Mnichově v roce 1990 odpovědělo 31 procent majitelů, že si své zvíře bere na prázdninové cesty s sebou. Jen o čtyři roky později totéž řeklo už 41 procent. Většinou se jezdilo do Středomoří. Zprávy z Nizozemí hovoří o tom, že v průběhu deseti let vyjelo se svými majiteli do středomořských zemí včetně Portugalska na 350 tisíc psů.

Klíštěnka způsobuje rozpad červených krvinek. Akutně infikovaní psi mají horečku, jsou chudokrevní a vyslábli a mohou rychle zemřít. Mikrofilárie se usídluje v srdci a ve velkých srdečních tepnách. Svou enormní velikostí až 30 cm narušuje funkci srdečních chlopní a brání krevnímu oběhu. Škodí také ale prostřednictvím produktů výměny látkové a vzájemným působením mezi imunitním systémem a jinými orgány. Výsledkem jsou u psů problémy s dýcháním, slabost a apatie. Infekce může, ale bezpodmínečně nemusí, proběhnout i smrtelně. „Vedle onemocnění jednotlivých psů, s nímž se musí vypořádat majitel a veterinární lékař, existuje také nebezpečí, že se zavlečení původci

onemocnění rozšíří severně od Alp,“ předkládá k úvaze Dauguschies. „Konkrétně hrozí obavy z leishmaniózy a mikrofilárií, zvláště když by vzhledem ke klimatickým změnám mohly začít být běžné vysoké teploty, které jsou pro tyto parazity nezbytné. Někteří původci onemocnění, kteří byli známí původně jen jako import, například zmíněný krevní parazit klíštěnka a hnědé klíště psí (*Rhipicephalus sanguineus*), se už s postupem času zabydleli v některých oblastech střední Evropy.“ Zvláště velká pravděpodobnost napadení exotickými cizopasníky je u potulných psů, které si lidé ze soucitu vozí z tropických nebo subtropických zemí. V těchto případech se může jednat o takové původce onemocnění, jež se v našich

zeměpisných šířkách běžně vůbec nevyskytují, ale také o míru a intenzitu napadení parazity, kteří se u nás sice vyskytují (například škrkavky,

„Infekce může někdy propuknout po měsících nebo i několika letech.“

tasemnice, giardie), ale kteří u dovezených zvířat v důsledku nedostatečné medicínské péče a špatných životních podmínek

nacházíme v extrémně vysokých koncentracích. „Importovaní psi by měli být nejlépe už v zemi, odkud pocházejí, nejpozději ale bezprostředně po dovozu, podrobeni veterinární prohlídce a - pokud to je nutné - léčeni. A to i když se zvířeti zdánlivě daří dobře,“ radí Dauguschies. Zůstává ještě otázka, zda existuje možnost vzít svého oblíbeného psa na jih s sebou, a přesto ho ochránit před zdravotními riziky. „Nejbezpečnější prevencí pro vlastního psa je a vždy bylo nechat ho doma, nebo si zvolit jiný prázdninový cíl,“ zní jasná odpověď lipského veterináře. „A kdo se přesto nenechá odradit od společné cesty, měl by se u svého veterinárního lékaře informovat, do jaké míry je možné preventivní použití léků.“